

Handläggare
Anette Jansson

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2016-02-02 p. 15

Enklare byggregler - motion (2015:69) av Anna König Jerlmyr (M)

Remiss från kommunstyrelsen dnr 110-1569/2015

Förvaltningens förslag till beslut

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Justera beslutet omedelbart

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat Anna König Jerlmyrs (M) motion (2015:69) om enklare byggregler. Nämnden har fått förlängd svars- tid så att ärendet kan behandlas med omedelbar justering den 2 feb- ruari 2016.

I motionen föreslås att kommunstyrelsen ska uppdras uppvakta regeringen om att förändra plan- och bygglagen (2010:900) och Boverkets byggregler i syfte att skapa förutsättningar för fler och billigare bostäder. Bland annat föreslås ungdomsbostäder hanteras som temporärt boende, avsteg från krav på balkong eller uteplats, mindre WC-yta, och en förändrad kravställning på buller som pri- märt utgår från inomhusmiljön.

Den fråga i motionen som berör miljöförvaltningens ansvarsområde är förslaget om lägre krav på buller. Förvaltningen ställer sig nega- tiv till detta förslag. Förvaltningen anser att det finns goda skäl att inte sänka kraven för buller ytterligare för små lägenheter under 35 kvm. Trafikbullerförordningen som trädde i kraft 1 juni 2015 har redan en särreglering för små lägenheter.

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått remiss om motion (2015:69) av Anna Köning Jerlmyr (M) från kommunstyrelsen. Nämnden har fått förlängd svarstid så att ärendet kan behandlas med omedelbar justering den 2 februari 2016.

I motionen föreslås att kommunstyrelsen ska uppdras uppvakta regeringen om att förändra plan- och bygglagen (2010:900) och Boverkets byggregler i syfte att skapa förutsättningar för fler och billigare bostäder. Bland annat föreslås ungdomsbostäder hanteras som temporärt boende, avsteg från krav på balkong eller uteplats, mindre WC-yta, och en förändrad kravställning på buller som primärt utgår från inomhusmiljön.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Den fråga i motionen som berör miljöförvaltningens ansvarsområde är förslaget om lägre krav på buller. Förvaltningen ställer sig negativ till detta förslag. Förvaltningen tar inte ställning till övriga frågor i förslaget.

Miljöförvaltningen anser att det finns goda skäl att inte sänka kraven för buller ytterligare för små lägenheter under 35 kvm. Frågan har utretts i flera sammanhang och lagstiftningen kring detta ändrades så sent som den 1 juli 2015. Nedan presenteras den nya förordningen och ett urval rapporter där frågan behandlas.

I förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader särbehandlas bostäder om högst 35 kvm. För dessa gäller att bullret inte bör överskrida 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsbyggnadens fasad, istället för 55 dBA som för större lägenheter. Avsikten med att acceptera något högre ljudnivåer vid små lägenheter är att underlätta byggande av små, oftast enkelsidiga, lägenheter i måttligt bullerexponerade miljöer.

Om minst hälften av bostadsrummen i en bostad är vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå nattetid inte överskrider vid fasaden, så tillåts ljudnivån på den bullriga sidan vara hur hög som helst. De nya riktlinjerna i förordningen innebär sammantaget att det möjliggörs bostäder i princip överallt oavsett hur mycket det bullrar från väg och järnväg, men i bullriga lägen måste bostäderna anpassas till bullret. Den generösare tillämpningen för små lägenheter som förordningen innebär, möjliggör sådana bostäder på betydligt fler platser än tidigare tillämpning. Det skall också påpekas att trafikbullerförordningen har riktvärden. Det är således möjligt att i ett enskilt fall frånga huvudregeln om det är lämpligt och möjligt med hänsyn till miljön och skyddet för människors hälsa.

Miljöförvaltningen bedömer att en mer generös tolkning av tillämpningen inte skulle innebära att fler bostäder skulle kunna byggas. Däremot skulle en sådan tillämpning sannolikt leda till sämre boendemiljöer ur bullersynpunkt, med risk för olägenhet för människors hälsa.

I Boverkets rapport 2013:20 *Förslag på regeländringar för fler bostäder åt unga och studenter*, redovisas att Boverket avsåg att ta fram ett nytt allmänt råd som skulle möjliggöra lokalisering av enkelsidiga lägenheter om högst 35 kvm vid upp till 60 dBA ekvivalent ljudnivå utomhus. En förutsättning var att såväl trafiken nattetid som andelen tunga fordon var begränsad. Ett sådant allmänt råd togs aldrig fram. I rapporten konstateras också att en studentbostad är en plats för både vila och sömn och koncentrationskrävande studier, och att sänka eller ta bort kraven på bullerskydd i BBR för denna kategori av boende därför är olämpligt. Boverkets förslag om begränsad tung trafik och trafik nattetid finns inte med i den nya förordningen om trafikbuller.

I projektet *Trafikbuller och planering II*¹ utreddes bullersituationen för boende i 45 fastigheter i Stockholmsområdet. Undersökningen genomfördes med enkäter, beräkningar och ljudmätningar. Ett av resultaten som redovisas i rapporten är att i samtliga objekt med enkelsidiga lägenheter orienterade mot en bullrig trafikside, är andelen störda hög, trots att bullernivåerna inomhus är låga med stängda fönster.

I rapportserien *Trafikbuller och planering I-IV* redovisas för övrigt att det går att bygga bostäder med god ljudkvalitet i mycket bullerutsatta områden, under förutsättning att dessa placeras och utformas på rätt sätt. Det viktigaste är att få en god helhetsmiljö ur bullersynpunkt, och en nyckelfaktor för att uppnå detta har visat sig vara att ha tillgång till en tyst sida vid bostäder. Förutom att det minskar risken för störningar in i lägenheten, så möjliggör det för en tyst gårdssida och tyst utevistelse. Det ger också möjlighet till vädring och minskar känslan av instängdhet i lägenheten. Punkthus och enkelsidiga lägenheter är sällan lämpliga i de mest bullerutsatta miljöerna.

Miljöförvaltningen vill poängtera att buller är en hälsofråga och inte bara en komfortfråga. Buller kan orsaka hälsoeffekter i form av t.ex. huvudvärk, förhöjt blodtryck, hjärt- och kärlsjukdom, samt orsaka sömnstörningar, trötthet, stress, försämrad inlärning och koncentrationsförmåga. Det förhållandet att det är fråga om ungdomsbostäder ändrar inte denna bedömning. Erfarenhetsmässigt kan med hän-

syn till bristen på bostäder ungdomar och studenter och andra i små lägenheter tvingas bo under åtskilliga år i sådana kategoribostäder. Boendetiden är sällan så kort att det finns skäl att göra undantag från de normala bestämmelserna.

Bilagor

1. Motion av Anna König Jerlmyr (M) om enklare byggregler.
2015-10-14

Slut